

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 202.

V Ljubljani, v torek 2. septembra 1884.

Letnik XII.

Narod in duhovščina.

(Konec.)

S tem se podira pravica škofom sprejemati bogoslovce iz lastne škofije; kajti večina Istrijanov (za Tržaško in Poreško škofijo) uči se v Reki; vsi mladenči Krške škofije pa uče se v Senju ali v Reki. Se li pravi to podpirati škofo v velikem pomanjkanju duhovnov? Ali ne veljajo tamošnja spričevala toliko, kolikor tukajšnja? Ali ni Avstrija ena država? Zakaj pa smejo drugi mladenči Hrvatske iti na univerze v Gradec, Beč, Prag in drugam? Zakaj pa zopet gospodje podeljujejo stipendije Italijanom iz Vidma na spričevala, ki celó v Italiji nimajo javne veljavnosti? So ista spričala večje vrednosti nego avstrijska? Ali se ne pravi to zametovati domačine in odpirati pot tujcem! Ali vedó gospodje, kako so krščeni pri nas oni, ki želé raztegniti Italijo čez Primorsko? Se li zavé gospoda, kaj da se s tim pospešuje?

Zakaj bi ne smeli ravno bogoslovci vedeti nič, kaj se godi v domovini? Kdor se pripravlja na to, da bode kedaj za duševni in gmotni blagor ljudstva skrbel, mora pač poznati ljudske razmere in odnošaje; ker je pa navezan na eno mesto, mora čitati, kaj se drugod godi. Da bode pa pozvedel domače odnošaje svojega naroda, bo li v to svrhu čital nemške ali italijanske časopise? Bogoslovec se mora pečati z materinščino; kajti vse njegove zunanje posle opravljal bode kot duhoven v svojem maternem jeziku. Koliko znanja slovenščine pa donese dijak iz gimnazije in to v predmetu, kateri se potiska v zadnji kot, je znano. Neobhodno potrebno je toraj daljno izobraževanje samega sebe v materinščini. Ako Nemci skrbé, da njih duhovniki pripovedujejo v gladki nemščini in Italijani v gladki italijanščini (čitajte njihove propovedi), zakaj bi ravno Slovencem ne bilo to dovoljeno, kar je neobhodno potrebno? Panslavizem! Kako more vendar tako nedolžna besedica tako strašiti naše neprijatelje? Ona ni samo strašilo, ampak tudi steber, na kojega vsi Nemci naslanjajo vsako

še tako prosto in nedolžno gibanje najmanjšega slovanskega plemena. Nek gospod se je menda že izrazil, da je Goriško centralno semenišče pravo gnjezdo panslavizma, kojega ne gojí samo dijaki, marveč tudi čast. gg. profesorji. Ako ima gospod tako podle pojme o katoliških duhovnih, potem ga milujemo in tudi vemo, kaj nam je o njem misliti. On morda meri po svojem „brači“ — mutatis mutandis. Zakaj pa ne reče Italijanom našim, da so „irredentaši“, ko čitajo časopise iz Italije in celó našega „Corriere-a“? O prvem ukrepu in o dveh svetih bodi dosta; ako-pram bi se dalo še mnogo govoriti. Spregovoriti mi je še o drugem ukrepu. Vsak pameten človek veruje rad gospodu, da mora prihodnji duhoven imeti sploh izvrstno ponašanje, ne samo v politiki in gospod s polnim pravom tirja dobro spričevalo. Ali treba znati, kaj je vsebina te dobrote po gospodovih nazerih.

Kakor subjektivna izkušnja uči, razumeva ga pod dobroto spričevala tako-le: Župan in okr. glavar morata samo to potrditi, da dotičnik ni bil pri nobeni slovanski zabavi, da sploh ni v kako čitalnico zašel, še manj pa kedaj usta odprl. Sploh ne smé cel okraj (ali občina) biti dobro slovanska; kajti znalo bi vse to pasti na ramena dijaka, ki je morda skrivaj agitiral h kacemu pokretu. To se dá zaključevati iz tega, da so v nekterih okrajih žandarji popraševali o političnem ponašanju dijakov, koji so imeli vstopiti v semenišče. Kdo jih je poslal in čemu? Ali je strah res že tolik, da je morda nihilizem prodril tudi v slovanske dijake? Kdo vendar ima lepšo priliko podučiti in raztolmačiti kmetu kaj, nego li dijak na počitnicah? To pa pri nas ni varno; kajti spričala dajejo oni „odličniki“, ki hodijo gledat v Trst na uro. V kako nemilo oblačnost bi pala ti, ako bi žandarji (koi so pri tem nedolžni) drugače kaj povedali, kakor kateri teh „odličnikov“?

To vse v kratkem ni nič drugega nego delati zapreke škofom in cerkvi, ter siliti škofo v potrebi duhovnov na to, da zabranijo vsak dobrodejen vpliv duhovščine na narod, ker pod politiko razumeva se v Trstu sploh vse, kar je slovanskega. Na to naj bi

toraj škofo delovali pri njim izročeni mladini. In ako bi se to sploh moglo dogoditi; ali bi bila potem duhovščina ljudstvu priljubljena? Koliko vpliva pa ima nepriljubljen duhoven na svoje ovce, je škofom tudi znano. Gotovo je tedaj, da se ne bodo vdali; kajti oni so prijatelji pobožnega Gospoda, ki je nad vsemi provincijalnimi gospodi. On gotovo ne bode dopustil, da se godi krivica cerkvi; predobro mu je znano, koliko se zna vклонiti avstrijski episkopat, ter raztegniti svoje milostno srce (Konkordat, Katholikentag in Wien 1877). Na vse zadnje pa služi on neustrašljivo sveti istini in škofo bodo vendar ostali svojo duhovščino zvesto služeči Bogu, ki je Gospod vseh gospodov. Ako nas čaka boj, bojevali se bomo, kakor se bojujejo sedaj škofo in duhovščina na Francoskem, Irskem in Italijanskem.

Kaj je svrha temu upor ali nasilju, ste lahko razvidili iz celega opisa činov, ki se tu pa tam pokazuje? Ni treba toraj, da dalje razkazuje. Kaj je pa pravi vzrok vsem tem činom? Ako poprašamo kakega gospoda, odgovoril nam bode: „Moj gorki patrijotizem in skrb, koju gojim za njega.“ Na to odgovarjamo tako-le: Vi gospod nimate pravega patrijotizma, ali pa imate jako krive pojme o njem. Dr. Gruber je rekel in dokazal, „da se patrijotizem v Avstriji ne more razevitati, še manj pa kak sad obroditi, ako ne stoji na katoliških tleh“ (Katholikentag. Wien, 1. Mai 1877.) Vi delate ovire katoliškemu napredku in spodkopujete njegovo podlago (duhovščino) Ergo . . .

Kdor ni z nami, je proti nam, kdor je proti nam, ni patrijot, in kdor ni patrijot, je najmanje indeferenten nehajnik. Da je pa ta nesložna stopinja vsakega odličnjaka, ki je na viši stopnji, je razvidno, ker bi s tem sami svoje kraljestvo razdirali. — Mnogo takih gospodov na viši stopnji so pred leti sedeli ali še sedijo tam, kjer se je mislilo, da so katoličanje stranka.

„Ali mi nismo stranka, nego nosilci patriotičnega principa, koji more in mora edini vladati.“ Pripravljeni smo na vse z geslom: „Vse za vero,

LISTEK.

Izpod Mernika pri Metliki

(Konec.)

O. „Ti si rekel: Da je ovo naravna postava, da se nam zvezde tako male vidijo, akoravno so velikanski svetovi. Zvezdogledi pravijo, da se sučejo v postavah premodro danih. To že more biti, ker se še pri nas na zemlji lepo vrsté štirije letni časi, in vsaki čas seboj prinaša svoje mikavnosti. Ti si pravnik, dobro veš, da vsaka dana postava kaže na svojega postavodajalca, ki je primerno postavu izumil, ki dalje moč in oblast ima, postavu dati. V naravi so postave, katerim je narava pokorna in mora jim biti pokorna. Te postave kažejo na jako modrega in mogočnega postavodajalca.“

Z. „No! ta postavodajalec je narava sama.“

O. „Protivi se moj duh sprejeti ta tvoj nauk, zakaj narava, tvarina je mrtva stvar, nima niti uma, niti modrosti, da bi mogla take postave izumiti in dati.“

Z. „Postave so se same naredile.“

O. „Da, da, postave so se same naredile, in potem se same v red postavile, kaj ne, tako, kakor

vojaki v Pruski vojski; da zdaj vsaka svoj namen natanko dosega in vsako reč k svojemu namenu vodi! — Ako bi narava um imela, ne bi se bila sama vklenila pod postavu, rajši ostala bila bi prosta in delala po svojem umu in prosti volji. Zdaj pa je narava pod postavu, zato je vsako umstvovanje o prosti naravi, o večnem neodvisnem njenem delovanju, prazna, brezbožna sanjarija, ki sama po sebi neumna kakor noč, le brezmiselnega človeka slepiti zamore. Naravne postave kažejo na postavodajalca. Kje naj ga iščemo? Človek je na zemlji najpopolnše in najvišje bitje, on sam umeva, govori, dela po svoji prosti volji. On po svojem umu in spoznanju primerne postave daje stvarem, njemu podložnim, vpogne si v službo živali in še marsikako drugo stvar, ali svetovnih postav ni dal on, in jih tudi spremeniti ne more. Postavodajalec veseljstva je višji, neskončno mogočnši, kot človek. Ta je Bog.“

Z. „Vi klerikalci hočete samo z vero osrečiti ves svet.“

O. „Da! ohranil sem pravo vero. Z njo računim, to je moja čast in sreča. Tudi v politiki treba je računati z vero, ker politika brez nje je bolna. Bolniku, znaš, nikjer ni všeč, prekladajo ga, tako tudi politikarji brez vere, prekladajo, ali osre-

čiti, zadovoljiti ljudstva ne morejo. Ljudstvo brez vere samo ne bi bilo dobro in srečno; postalo bi brezvestno, zapravljivo, samopridno, zgubljalo bi vse blažje čute, zgubljalo bi tudi čut za narodnost. V človekovem sreću brez vere je pusto in prazno; da se taka praznota nadomesti nekoliko, treba je veselice, zabave, ali te so drage, skromnosti in varčnosti je treba, ta pa cvete samo na krščanski podlagi. Ako ljudstvo išče veselice, kmalo zapravi svoje imetje. Naši predniki imeli so vero, štelili so si v sveto dolžnost v nedeljah in praznikih s spodobno pobožnostjo pri službi božji biti, in hodili so radi k nji. Po popoldanski službi božji so se sosedje med seboj pošteno pogovarjali, pa tudi pošteno razveseljevali. Zakaj bi se pa tudi ne, saj nam vera tega nikjer ne prepoveduje. Z mirno vestjo so šli zvečer k pokoju, da so drugi dan krepki za delo vstali, z veseljem šli na delo, potem ko so se Bogu priporočili. Zdaj pa vera gine, z njo veselje do božje službe. Ako človek ne stori dolžnosti svoje ne more biti prav vesel iz srca. Z vero gine tudi prava krščanska ljubezen; kolikor manj vere, toliko manj zaupajo ljudje drug drugemu, toliko več je tudi samopridnosti; z besedo, gola sebičnost (egoizem) kraljuje, ki je vir vseh nepoštenosti. Ker ljudje za cerkev več ne prašajo, tudi nobenega zatajevanja

domovino in cesarja.“ Mislim, da sem dostatno dokazal svoje subjektivno prepričanje, o kojem sem trdil v početku dopisa.

—e.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. sept.

Notranje dežele.

Poročali smo že minuli teden, da se je *pre-svitli cesar* podal na Ogorsko v Arad, kjer imajo konjiki velike vojaške vaje. Taiste vršile so se neki tako izborno in s tako lahkoto, da se je vrlim huzarjem, katerih so se štirji polki ondi vadili v naj-novejši vojni taktiki, da namreč konjiki sovražnika sami poiščejo, ga napadajo, med tem ko pa drugi brzo glavnemu kardelu sporočijo, kaj, kje in kako. Vsi huzarji rešili so svojo nalogo tako natanko in hitro, da so si popolno cesarsko zadovoljnost pridobili in se je po končanih vajah cesar nasproti zbranim častnikom jako pohvalno izrazil, da se kaj boljšega ne more misliti, kakor je bila izvršitev dane naloge po huzarjih. Presvitli cesar sam od glave do nog vojak, v vojaškem oziru tudi od družih mnogo tirja, mnogo zahteva. Toliko bolj smejo huzarji ponosni biti, da so si njegovo popolno zadovoljnost v toliki meri pridobili.

Deželni odbor štajarski predložil bode deželnemu zboru sledeči preliminar za bodoče leto: Dežela potrebuje vsega skupaj 4.924.914 gld. in bode po pokritju stroškov z dohodki še manjkalo 2.296.379 gold., ki se bodo s sledečimi dohodki pokriti: dohodki iz doklad na pivo in žganje, ki znašajo 151.250 gold.; 10% doklada na meso daje 124.000 gold.; 36% doklada na zemljišni davek, na hišni davek, na razrednino, dohodnino in pridobitnino znaša skupaj 1.882.224 gold.; toraj bo še manjkalo 138.105 gold. Deželni stroški se razdelé na sledeče potrebe: deželni zastop velja na leto 16.028 gold.; deželna oprava 171.274 gold.; redarstvo 147.695 gold.; deželna kultura (poljedelstvo) 278.040 gold.; šole in izobraževališča 1.974.495 gold.; dobrodelni zavodi in zdravništvo 1.029.471 gold.; priloga zemljiščnemu odveznemu zakladu 604.841 gold.

V *hrvaškem deželnem zboru* se je takoj na 29. avgusta pričelo mirno parlamentarno življenje in za tak kraj kakor je parlament običajen red, od kar so z orožniki iztirali venkaj kričarja dr. Davida Starčevića in njegovega adjutanta Tuškana. Poslanci spravili so se takoj čez dnevni red, ter so jeli reševati volilni red in srbsko samoupravo, ter so po tretjem branji oba predlagana načrta sprejeli. Takoj potem spravili so se pa nad vprašanje o Lonjskem-polji in njegovi osušitvi. Nekaj govornikov je bilo za to, da bi se razprava o Lonjskem-polji prepustila bodočemu zboru, drugi zopet kazali so na njeno imenitnost in nujnost predloga zaradi tega in ti so zmagali, da se je predlog dotičnega odbora sprejel. Prošnja občine Banije in mesta Karlovca, katero želi združitev Banije s Karlovcem, izročila se je vladi. V večerni seji prišel je na vrsto ogrsko-hrvaški obračun. Poročevalec Popović je nasvetoval, naj se ukrene, da se boče v bodočnost Hrvaški zavaroval dohodek, kakoršen ji je zagotovljen po § 5 ustavne pogodbe in da ga ji ne bodo Madjari po svoji samovolji krčili. Bartolović je proti predlogu in meni naj se obračun tako dolgo pusti, kakor je, dokler se regnikolarni deputaciji ne pogodite med sabo. Ogri so Hrvate edino pri tabaku in soli za več nego 200.000 goldinarjev oškodovali. Govoril je še Živković in tudi za sprejem predloga odborovega. Toraj se je Bartolovićev predlog o čakanji z obračunom

zavrgel in predlog sprejel, kakor ga je predlagal dotični odbor.

Načelnik poduka in prosvete na *Hrvaškem* g. Ivan Vončina izdal je naredbo, da so zakoni sklenjeni med katoliki-odpadniki in židi veljavni. Zarad tega ga je poslanec Zorić v deželnem zboru interpeliral, na kar je Vončina tudi priznalno odgovoril. Ker se pa omenjena naredba ni vjemala z običajnimi pravnimi razmerami hrvaškimi, jo je vlada zopet umaknila, ter bo zadeve tikajoče se imenovanih zakonov po izvrševalnem potu reševale.

Vnanje države.

Ruska policija v Varšovi ima dela, da ne vé, kje se je glava drži. Toda ne le edino po Varšovi, tudi drugod po Poljski je vse na nogah, kar je le v redarski službi. Vsakega ptujca primejo in mu do dobrega srca in obisti pretipljejo. Iz dobre hiše mora doma biti in svoje papirje strogo v redu imeti, drugače ga zaprejo, ter ga ne izpusté popred dokler se ni poslednji pisar do dobrega prepričal, ali je došlec nedolžen, t. j. ali je poštenjak ali pa anarhist. To opreznost so že tako raztegnili, da celo po ulicah vsakega vstavijo in preiščejo, kdor se s kako prtljago prikaže, bodisi culica, vreča ali pa zavitek. Hoteljašem se je strogo prepovedalo za čas bivanja cara v Varšovi ptujce sprejemati, katerih ne poznajo popolnoma dobro. Hišni posestniki dobili so pa strog ukaz, da napišejo vse gostače, posle in in delavce, ki pod njihovo streho spijo, na poseben izpisek, katerega morajo na vratih nabiti. V Skiernievicjih, kjer bo car prebival o času lova, preiskali so vse hiše in druga gospodarska poslopja. Celó zidovje so tu pa tam prekopali, kleti prebrskali, zaprte posode odpirali, da bi kje kaj sumljivega zasačili. Da so pa ravno v Skiernievicjih, rekel bi, tako sitni, je pa vzrok izključljivo bivanje cara ondi, ki se bo skozi Varšovo menda le peljal. V Varšovi so od tedaj, ko so zasledili zaroto Bardevskega, pa do danes že več nego 300 ljudi zaprli, med temi je 17 žensk. Nezaupnost ondi je tolika, da je vrhovni policijski načelnik general Tolstaj celó pri vojaškem zapovedniku in generalguvernerju poljskemu, generalu Gurku dal kleti preiskati, če li nima morda kje kaj bomb spravljanih. Zaprli so tudi policijskega komisarja Orzeja, ki je nedavno še sam nihiliste lovil in zapiral. Na sumu ga imajo, da je dva nihilista nalašč pustil, ki bi ju bil lahko prijel.

General Gurko, ki je v *Varšovi* za guvernerja, in kateremu vrhovni policijski nadzornik Tolstoj sam ne zaupa, da bi ne bil z nihilisti v zvezi, ker je dal njegove kleti preiskati, ali morda nima kje bomb spravljanih, izdal je silno strog ukaz tikajoč se javnega reda za prihod cara. Red je že prav na skrajni meji prenapetosti, kajti ondi se zahteva, da morajo vsa hišna vrata po Varšovi zaprta ostati tako dolgo, dokler se bo ondi mudil car. Taisto velja tudi o oknih po tistih ulicah in trgih, koder se bo car vozil in tiste imenovane in določene so natanko. Službo pri tramvaju, katero opravljajo sedaj prevozniki (konduktèrji) prevzeli bodo tedaj policijski uradniki, kateri se za taisto že vežbajo. Taiste osebe obojega spola, ki nimajo popolnega zaupanja pri policiji izgnali bodo na kmete, deloma jih bodo pa tudi pozaprl. Ponoči bodo čuvali red vojaške in redarske patrole po mestu. Da je prišlo iz Petrograda 120 uniformiranih redarjev smo že omenili; poleg teh pa je vse črno tajnih ovađuhov, ki se v tri razrede ločijo. Prvi imajo svojo službo pri navadnem prebivalstvu po gostilnah za priprost narod; drugi pomešali se bodo med meščane, tretji so namenjeni pa najvišjim družbinskim krogom, po restavrantih, hotelih, velikih kavarnah. Plačo imajo vsi trije razredi neki silno dobro. Vojaki nastavili se bodo ob železnici. Na vsakem križempotu stal bo vojak; kolodvore bodo

pa kar ogradili z njimi. Redarji preiskujejo ponoči razna stanovanja in so natanko podučeni, kdo kje stanuje in kaj da je.

Dokler se bo zgodovina pisala, čitalo bodo se o slavnih zmagah in razsutih mestih. Mi imamo svoj Vis (Liso) za večne čase, *Francosi* so pa svojega dobili, v katerem sedaj pišejo, da je zmaga francoskega brodovja pri Fu-Čevu, kjer so kitajski arzenal razsuli, in tretjino kitajskega brodovja potopili, najpogumnejše vojno delo devetnajstega stoletja. Kar je res, je res. Francozi so se v očigled skoraj da nezmagljivo zavarovanega in z mogočnimi baterijami obdanega arzenala, katerega je poleg skalnih trdnjav čuvalo devet velikih oklopnih, ki so imele vse Kruppove kanone, s svojimi tremi korvetami in bore dvanajstimi lesenimi topničaricami tako skazali, da so si v zgodovini res častno mesto med najslavnejšimi dogodki priborili, katerega jim ne bo nihče kratil, razun Angležev. Kakor smo že poročali, so ob dveh popoldne streljati začeli in ob šestih zvečer že o lepem in mogočem kitajskem brodovju že ni bilo ničesar videti, kakor razvaline parnika, katerega so jim Francozi s 300 možmi vred s pomočjo torpeda v zrak poslali, od koder so ubogi Kitajci nazaj v morje cepali. Vse drugo se je potopilo. To je bilo v soboto 23. avgusta. V nedeljo spravili so se nad Fu-Čevski arzenal, iz katerega so jim kitajski topovi, večinoma Kruppovci nasproti bruhali smrt in pogubo, toda tudi tisti morali so vtihniti in zvečer tudi že arzenala ni bilo več. V ponedeljek jeli so streljati v mogočno trdnjavo, na živi skali zidan Mingan, katero so do čistega razrušili. 27. avgusta polastili so se še družih ter ob enem poslednjih trdnjav na otoku Formoza in sedaj pravijo nekteri, da se mislijo proti Shangaju obrniti.

Angleška jela je mešetariti in barantati s Turčijo, češ, da bi ji pomagala v Egiptu red napraviti. Granville poslal je v Carigrad dve depeši, v katerih sultanu naznanja, da Angleži mislijo Northbroocka v Egipt poslati in da pri vsem tem pripoznavajo vedno le sultana za vrhovnega gospodarja v Egiptu. Pač bi bilo pa dobro, pravi Granville, ko bi se sultan hotel v Sudanu angleškega podjetja vdeležiti. Takoj, kakor bi Turek to obljubil, napisala bi se pogodba, veljavna za celi čas angleško-turške okupacije v Sudanu. Sultan je pa menda odgovoril „Bom, toda prej ne, dokler me ne pripoznate za izključljivo edinega in pravega gospodarja v ponilskih pokrajinah. To je cena, za katero Vam svojih ljudi v Egipt pošljem, druge ne poznam“. Ako je Angležem toraj res na tem ležeče, da se bodo s Turki vred nad Mahdija spravili, bōdo morali odjenjati na vsak način. Da sami ne morejo nasproti Mahdiju nič opraviti, dokazali so že prav do trdnega.

Indiški časniki prinašajo o *Angležih* podobe, da je groza. „Dacca Prokash“, ki v Bengaliji izhaja, piše: „Inostranci posedli so Indijo, katero sedaj izžemajo, prebivalstvo jih pa brez vse pomoči gleda. Kar imajo najboljšega na duhu in telesu, poberó jim Angleži, tiste, ki se jim protivijo, pa kar pobi-jajo. Ljudstvo kriči na pomoč pri vsakem koraku, kedar ga zadene angleški bič ali noga. Zlodeji si noč in dan prizadevajo kako bi indiško ženstvo oskrnjevali in potem morili. Žalosten prizor! Obžalovanja vredno je, da se ubogi narod indiški ne dvigne, da bi otrešel žuleči jarem belokožcev“. Tako pišejo divjaki o civiliziranih Angležih, kateri ravno sedaj na vse grlo svetu razupivajo francoske surovosti po Kitaju, Anamu in Tonkingu. Naj bi Angleži vendar rajši sami sebe oprali, preden se podstopijo svoje sosedo zmivati.

Zamorci ob *Kongu* živeči imajo poleg svojih poglavarjev tudi še svojega kralja, ki ima v San Salvatorji svojo prestolnico. Tisti kralj, pravijo Portugizi, ki so se jeli kar čez noč za Kongo zopet zanimati, pritožil se je pismeno (če zna?) čez podred-

več ni. Namesto službe božje, gredó sebičneži delat in oskrnjevat Gospodov dan, poželjivec pa v krčmo. Ali žalost, da se tam ne učijo varčnosti, tudi si ne blaže srea. Mož pogleda pregloboko v čašo, pride domú zvečer, po noči, ko je čas za molitev že davno minul. Žena se oglasi, oporeka z razžaljivimi izrazi. Mož preklinja. Ako kmalo ne vmolkne, je tepena. Otroci jokajo in lep izgled imajo! Domači mir je skaljen, drugi dan mož ni več za delo, žena pa molči. Pri takih ljudeh pomaga samo versko prepričanje, nobena druga reč nič. Žalostno je, ako vera na pomoč ne pride, zgubljeno je, kedar za vino krajcarja ni več, potlej žganje poje svojo žalostno pesem. To je samo ena podoba, ki kaže, kam strmoglavi nevera človeka. Vidiš, prijatelj! nevera je jalova, vešasta, blodi okrog kakor veša, ne vé zakaj, kam in kod?“

Z. „Pustiva to reč ter ostaniva vsak pri svojem.“

O. „Ne tako, dragi! Ugovarjaj, če še kaj veš; zagovarjaj svojo nevero, iz katerega stališča hočeš. Pokaži njeni blagor za domače, državno in socialno življenje sploh. Ne rečem, kakor ti: Spreobrnil me ne boš. Če imaš neovrželjive dokaze, le na dan z njimi — spreobrnil me boš.“

Z. „Prijatelj! To ni odkritosrčno, jaz sem prepričan, da te ne spreobrnem.“

O. „Oho; tedaj namest dokazov, me hinavščine dolžiš! Rad bi vedel, če je to prijateljski odkritosrčno. Ti molčiš! Dobro — tudi to umem. Rečem ti pa: Glej, prijatelj, taki le ste vsi brezverci. Možno udrihate po veri s svojimi plitvimi ugovori; imenitno se posmehujete revežu, ki vam odgovarjati ne vé in poslednjič sami svoji laži in zmoti verjame. Zakaj? Zato, ki ste se vernih resnic le plitvo, le za razred učili; zato, ko so verske resnice sitne, zbodljive ter se poželjivemu človeku vedno ustavljajo, razkošnosti in vsestranski poželjivosti se pa vendar nočete odpovedati. Toraj proč z vero, proč z neumerjočnostjo in večnostjo, proč s pravičnim Bogom. „Venčajmo se s cveticami, vživajmo vse sladnosti po svoji poželjivosti, dokler smo na svetu — po smrti je vsega konec.“ „Norec je rekel v svojem sreč: Ni Boga.“ Čuješ, dragi, kdo pravi, da ni Boga? Norec v svoji sladnostni poželjivosti in posvetnosti, ki zarad hudobnih del se boji sodbe, pravičnega Boga in plačila v večnosti.

No, prijatelj, kaj praviš k temu? Spet molčiš in z glavo zmajuješ! Prav, tudi ta odgovor razumim. Dovolj mi toraj da pogovor sklenem. Glej, taki le ste vsi liberalni brezverci. Neznansko zgovorni, kadar naletite na trapeža, ki vam ne vé ali si ne upa ugovarjati; naj se vam pa nasprotnik proti-

stavi, naj vam vaše plitve ugovore ovrže ter na vas z dokazi pritiska, takrat umolknete, ali k večem bahasto in mogočno izgovorite: „Spreobrnil me ne boš“. In glej, vendar sva se le bolj po domače pogovarjala; kaj bi še le vedel ugovarjati, ko bi ti bil navajal toliko mnogo in raznih dokazov iz sv. pisma, iz obravnav sv. cerkvenih očetov, iz dobro pisanega veroslovja polemike, krščanskega umoslovja itd. Izgledi nam kažejo, kaj takrat „veliki duhovi“ znajo. Eni mogočno in pomenljivo (!) umolknejo ter mislijo: Govoriti je srebro, molčati pa zlato, kakor neukretnež strus (noj), ki glavo v pesek ali grm vtakne in misli, lovec ga ne vidi, ker tudi on lovea ne vidi; drugi pa zabavljajo in lajajo, kakor revni psiček svetlobo solnce ali luno ter mislijo, da ju bodo z bevskanjem z obnebja premaknili; spet tretji krožijo okoli večnih resnic, kakor veša okrog luči, dokler se nji enako svojih perut ne posmodijo ter postanejo vsem v zasmeh.

Dragi, bila sva sošolca, naj naju taka plitvoba ne loči! Nič ti ne bom prigovarjal, da bi verval brez prepričanja, ampak to ti pa prigovarjam in prosim te prijateljsko. Prepričaj se o resnici sv. katoliške vere. To se pa le doseže z ukaželnim, ponižnim srcem. „Bog daje dobrega duha tistim, ki zanj prosijo“. Prevzetnežem ga pa še nikdar ni dal!

jene mu podložnih poglavarjev; na kakošen način da se zamorejo in smejo predrzniti, ter mednarodnemu društvu ob Kongu svet odstopiti, do ktereга nimajo prav nobene pravice, ker je svet njegov in portugalskega kralja. Ali je kaj resnice na tem ali prav nič, se danes še ne dá razločiti. Toliko se pa na vsak način sme reči, da bodo Portugizi Nemcem, ki so ondi pokroviteljstvo sprejeli, še mnogo pregla-vice delali; ne da bi jim morda kako vojsko napo-dali, ker za to so Portugizi preslabi, pač pa bodo šuntali zamorske rodove, da bodo taisti jeli belim naseljencem nagažati in jih napadati, kakor se to po Ameriki godi. Portugizi prilastujejo si na svet ob Kongu stare pravice in bi vsled taistih sedaj ondi radi 30% carine pobirali, ker se je trgovina oživela, kar bi bil pa za mladi razvoj ondašnje kupčije smrtni udarec. Da se bo taisti zabranil, skrbeli bodo Nemci, ki so v zapadni Afriki Angležem povsod jeli vodo kaliti. Lepe, pravijo, da so res one pokrajine in rodovitne, zahtevale bodo pa tudi marsikako žrtev.

Izvirni dopisi.

Od Pohorja, 29. avgusta. Trn v peti je židovskemu laži-liberalizmu vse, kar le po pravem krščanstvu diši. Hočeš li še le dokazov?

Zadostuje če večrajšnja številko „frajmaurarske“ klepetulje Celjske pogledaš. Saj je polna gnjusobnih napadov na konservativce in katoliške duhovnike posebič.

V uvodnem članku se „Vahtarica“ huduje nad sedanjo konservativno vlado v Belgiji. List odobrava besede, s katerimi je znani br. Frère-Orban grdil belgijske katoličane in šole na podlagi verozakonski.

Celjankin „razgled“ je nekje zasledil razloček med duhovnikom „katoliškim“ in „ultramontanskim“. Prvega opisuje tako, kakoršen vesten duhovnik ravno biti ne sme in ne more, a takšnega si laži-liberalizem iz srea želi. Pod drugo vrsto pa „žalibog“ z jako redkimi izjemami spadajo vsi naši duhovniki.

Izmed „dopisov“ dostojno označuje „fakcijo-zovce“ tisti od Slatine, v katerem je ponatiskana prošnja občinskega zastopa tamošnjega do prevzvišene knezo-škofa, češ, naj predstavijo — oba ovokrajna kaplana, ker po svoji vesti delata in vsled tega kalita „liberalno“ vodo. Občinski odbor prosi za druga dva duhovnika in upa, da bo viši pastir s takošno naredbo napravil „mir“ med ljudstvom, a „mi hočemo vse storiti, da ta mir ohranimo“, tako konča famozna prošnja.

Kakor se vidi, to za „mir“ zavzeti očetje Slatinski želijo „katoliških“ duhovnikov, ker so jim sedanji „ultramontanski“ na vso srečo — trn v peti.

Z Dolenjskega, 25. avgusta. (*Krajopis Ljubljanski*.) (Dalje). Alibi vero clarius (l. 3. c. 18). Argonavis flumine in mare Hadriaticum descendit non procul Tergeste: nec jam constat, quo flumine. Humeris tractam Alpes diligentiores tradunt. Subiisse autem Istro, dein Sao, dein Nauporto, cui nomen ex ea causa est, inter Aemonam Alpesque exorienti. Sermo igitur hic Plinio fuit de alpibus Tergestum seu Istriam a Pannonia separantibus, inter quas ac Aemonam fluere Nauportum asserit et in Savam effundi. Consule nunc mappas et pro lubitu contemplare, an non Nauportus sit ipse Labacus amnis, qui ex iisdem alpibus emanant Labacensem urbem praeterfluit et tandem Savo notissimo etiamnum flumini miscetur. Sane alium fluvium, qui Plinianae descriptioni exactius respondeat, aegre deprehendes. (Verum clarissime hujus rei veritas elucebit, quando de Nauporto oppido, seu Hyperlabaco inferius agemus.) — Vrhniški krajopis doslej še nihče ni zaželel.

Observandum hic autem est, aliam quidem urbem sub Aemoniae nomine a Plinio in Noricis censeri, sed geographorum pene omnium sensus errasse hunc authorem pronunciat, eadem scilicet urbe in Pannonia et Norico perperam collocata, cum nullus alius scriptor Aemoniae in Norico meminerit, et primum fuerit in hujusmodi sphalma labi, siquidem in Pannoniae et Norici confinio Ptolomaeus, ut vidimus, aliique eam civitatem describere. Interim non modo in Carniolia Aemonam reperimus, sed et apud Labacum pluvium aliquo post Nauportum oppidum intervallo, uti suo loco dicetur, quae uni Labacensi — civitati quam optime conveniunt.

Veterum geographorum principibus primas dedimus; nunc autem itineraria a tredecim circiter seculis ad nostram usque aetatem transmissa percurramus; favet enim imprimis sententiae nostrae Antonianum, ejus itineris ductus cum suis milliariis hoc ordine procedit, additis ex adversa parte

nominiibus, quae cum antiquis coincidere, aut manifeste patet, aut ex situ et distantia eruditi opinantur.

Concordia civitas	M. P.	Concordia.
Aquileja civitas	XXXI.	Aquileia.
Frigido fluvio	XXXVI.	Vipach.
Longatico mansio	XXII.	Logatez.
Hemona	XVIII.	Laybach.
Adrante mansio	XXV.	Drauberg.
Celeja civitas	XXIV.	Celeja.

Nec minus suffragatur Peutingeriana tabula, ex qua apud Velserum edita hoc itineris fragmentum ad rem nostram excerpti:

Savo fl.	M. P.	Savus.
Emona	VIII.	Laybach.
Nauporto	XII.	Oberlaybach.
Longatico	VI.	Logatez.
In alpe Julia	V.	Alben seu Planina.
Fl. Frigido	desunt	Vipach.
Ponte Sontii	desunt	Lisonzo.
Aquileja	XIV.	Aquileja.

Demum Labacensi vetustati patrocinator aliud itinerarium mihi ignotum, quod Hierosolymitanum vocat Schönleben, ejusque partem hoc modo subdit:

Aquileja	M. P.	Aquileja.
Ad Undecimum	XI.	Undecimo.
Ad Fornulas	XII.	Sanpass.
Castra	XII.	Prat sive Poderai.
Ad pinum summas alpes	IX.	Alben.
Longatico	X.	Logatez.
Ad Novum	IX.	Billiechgratz.
Emona	IX.	Laybach.

Concordant haec antiqua cum hodiernis intervallis, si juxta geographorum regulam 4 passuum millia communi germanico milliari adjudicentur, communi inquam; non enim me latet, plura intercurrere majora et aliquando minora ob enormem germanicorum milliarium inaequalitatem: ubi illud quoque prae oculis habendum, diversis scilicet ad eorundem terminum patere vias, nec ubique nobis innotuisse, qualem Romani triverint; unde si alicui nonnulla ex enumeratis distantis a praesenti discrepare videatur, ejusmodi viarum mutationi id adscribi potest vel etiam amanuensibus; quid enim facilius, quam in ea exemplaria adeo longa temporis interea pedine toties descripta mendum aliquod circa numeros irrepsisse. Tres praeterea inscriptiones Labaci effossas et Aemonae nomine indignitas profert Schönleben, quarum unam hic subjicio, quia legiones in hac urbe aliquando degentes colligi ex illa possunt: M. TITIO M. F. CL. TI. BABBIO TITIANO CECURIONI EMONE T. LEG. II. ADJUTRIC. ITEM LEG. X. FRETENS. HASTATO. IN COH. LEG. II. TRAIAN. EXCORNICULAR. PR. PRO. LARCIA VERA FILIO PISSIMO L. D. D. D. Aemonam Labaci superesse, vel saltem in ejusdem vicinia secus Labacum amnem extitisse, haud puto posse nunc ab eruditis in dubium vocari. Parum econtra itinerariis aliisque relationibus hucusque allegatis respondet Iggium duobus milliariis Labaco dissitum et a fluvio pariter remotum, quod Aemonae successisse autumat Lazius, procul autem ab iisdem aberrat Blondi et ejus sequacium sententia, qui Aemonam in Istria, ubi modo Civitas nova extat, agnoverunt. Historicos igitur adeamus, ut quae de Aemona illi fastis commiserunt tanquam ad hodiernam Carnioliae metropolim spectantia, perscrutemur. Antiquissimam imprimis originem Sozomenus, qui ab a. 440. florebat, his verbis exhibet ex Basileensi anni 1562. editione desumptis: Argonautae, cum Aetam fugerent, non eadem sunt in reditu usi navigatione, sed trajecto mari Scytharum per hosce fluvios ad Ialiae terminos pervenerunt, ubi et hybernantes civitatem condiderunt, dictam Aemona. Ingruente vero aestate spe incolarum Argonavem circiter quadrigenta stadia arte mechanica per terram ad Aquilam fluvium traxerunt, qui Eridano miscetur. Consonat Zosimus, qui claruit anno 362. Aemonae quippe ortum Argonautis pariter adscribit, circa translatam ad mare navem solummodo discors, de quo etiam antea Plinium, qua via aut flumine ea transvecta fuerit, audivimus dubitantem. Aemonae porro nomen huic urbi a Jasone Argonautarum duce inditum fuisse omnino videtur, ut patriae suae Aemoniae (postea Thessaliae appellatae) illustre in alienis terris erigeret monumentum, sicuti postremis duobus seculis familiare fuit Europae gentibus, detectas in novo orbe regiones aut excitas ibidem colonias sumptis ex Europa nominibus distinguere, et dulci ea patriae memoriam partum ab ejusdem absentia moerorem delinire. Argonautarum expeditionem anno mundi 2821. ante Ch. 1232. juxta statutam a se chronologiam collocat Salinus, non

decennio post, uti Schönleben perperam adnotavit. Ricciolius 22. annos ex Saliani calculo demit et anno a. Christum 1210. eandem adscribit, unde Aemonae aetas plus quam 450. annis ipsius Romae natales antecedit.

(Dalje prih.)

Domače novice.

(*Poslednja letošnja božja pot udov katoliške družbe*) danes zjutraj na Rožniku, kjer so se vdeležili ob 1/2 6 svete maše, je bila prav mnogoštevilna, kakor še ne kmalo ktera. Na veliko veselje nam je zabilježiti, da se je tudi slovensko razumništvo jelo živahneje zanimati za to času primerno in današnjim razmeram potrebno družbo, kakor prejšnja leta in število udov vsak mesec veselo raste. Le tako naprej; ob enem naj si pa vsak ud prizadeva, da kolikor mogoče novih udov pridobi. Ud katoliške družbe kranjske je lahko vsak pošten človek, ker mesečni donesek je tako pičel, da ga tudi naj ubožnejši zmore; znaša namreč le 10 krajcarjev a. v.

(*Dr. Stanko Stergar*), c. k. sanitetni asistent v Logateci, imenovan je za c. k. okrajnega zdravnika druge vrste ravno tam.

(*Službo deželnega živinozdravnika*) v Ljubljani podelil je minister grof Taaffe okrajnemu živinozdravniku g. Janezu Wagnerju v Ptujem. Škoda in nerazumljivo je, zakaj da se pri oddaji domačega kruha domačini prezirajo ter se taistega najboljši kosovi tujcem režejo!

(*Kdor ima konja*) ter ga več ne potrebuje, ker je ajdova setev že zdavnej pri kraji, ta ga lahko sedaj-le dobro speča. G. Kleeberg, posestnik zverinjaka, jih neki išče in vse pokupi, samo da se le še nekaj mesa kosti drži, kajti nezmerno veliko potrebuje ga vsak dan za hrano divjih zverin, s katerimi je na angeljsko nedeljo Ljubljano iznenadil. V Ljubljani ostane do 9. septembra, če si ne bo kaj premislil, kar se pa pač ni nadjati; kajti zverinjak je taka naprava, da ga vsakdo navadno le po enkrat gledat gré, Ljubljana pa ravno ni tako velika, da bi se njeni prebivalci ne zamogli v malih dneh zverinjaka ogledati. Se vé, da ga vsi tudi gledat ne pojdejo.

(*Vabilo k slavnosti 20letnega obstanka čitalnice v Vipavi*), ktera se bode praznovala na Malega Šmarna dan, 8. septembra t. l. Spored: 1. Sprejem Ljubljanskega „Sokola“ z vojaško godbo in zastavo, in sprejem družih društev. 2. Skupni obed ob 1. uri popoldne v čitalničnih prostorih, pri obedu svira vojaška godba, cena 1 gold. s pol litrom vina. 3. Ob pol 6. uri popoldne zabava in vojaška godba na čitalničnem dvorišči. 4. Ob 7. uri zvečer v čitalnični dvorani: a) Slavnostni govor: G. Rohrmann. b) A. Nedved: „Prošnja“, poje zbor. c) „Oblaček“, dvo-spev, spremlja zbor. d) J. Zajec: „V boj“, poje zbor. d) Igra: „Eno uro doktor“. f) Šaljivi prizor. Vstopnina 30 kr., sedež 30 kr. K obilni vdeležbi najljudneje vabi odbor.

(*Goriški poslanec*) dr. Tonkli sklical je volilni shod v Sežani v nedeljo pred Malim Šmarnom, kjer bode svojim volilecem dajal odgovor od svojega političnega postopanja.

(*Priden delavec*.) Gospodar v ima veliko posestvo in v to potrebuje za obdelovanje več dobrih in pridnih rok. Med drugimi ima tudi hlapca, ki je gotovo nekaj vzor pridnih rok. Neki večer je ta hlapec svojo pridnost popolno dokazal takole: Pri tej hiši je vedno v navadi, da precej po večerji molijo skupno večerno molitev in potem gredo vsi k počitku, gospodar in družina. Ta hlapec pa mesto k počitku iti, stopi k slamoreznici in pri luči pridno napravlja rezanico ter urno brusi svojo koso. Kaj pak da moti tihi nočni mir. Ropotanje in rožljanje zbudi gospodarja, ki v tem hipu stopi okoli hiše, da bi zasledil sitneža, ki moti nočno tihoto in odganja potrebno spanje sebi in vsem hišnim. In kaj zapazi? V skednji zapazi ropot in — pri slamoreznici svojega hlapca, ki ves vesel drobi za živino potrebno krmo. Nevoljen veli mu gospodar k počitku ter mu odvzame svetilnico. In hlapec? Gré k počitku? Uboga mar? — Res odide iz skednja za gospodarjem, pa kam? Poslušajte! Na svoj, dobro poldrugo uro oddaljeni dom in ob polnoči pripiha nazaj z očetovo hišno svetilnico; in — v novo drobi slamo in deteljo. Gospodar o zgodnjem jutru najde v svoje začudenje lep kup pripravljen rezanice. Kaj je hotel? Kar je hotel; kup rezanice je bilo vendar-le napravljene in — delaljubni hlapec si je ohladil svojo srčno žejo po delu. Dogodek popolno resničen!

(V Trstu) obsodili so porotniki goljufno baburo, ki se je nevedni mladosti pa tudi že odraslemu ljubosumnemu ženstvu za coprnico izdajala ter jih potem na ta način sleparila, na poltretje leto v hudo ječo. Premetena tica je v Zalazih na Notranjskem doma 35 let stara in se Antonija Pirjavec imenuje ter je do sedaj pošteno živela. Svet je še vedno silno bedast, ter kljubu mnogih šol še prav nič ne kaže, da bi se kmalo kaj na bolje obrnilo.

(Is Celja) se nam je oni dan poročalo, da so se pri volitvi deželnega poslanca vsi sodnijski uradniki vdali komandi Heinricher-jevi. Danes smo boljše podučeni in prav radi naznanujemo, da so trije sodnijski svetovalci: gg. Peter Levičnik, dr. Josip Gallé in Janez Stuhec za narodnega kandidata, prof. Žolgar-ja, glasovali.

Razne reči.

— Cesarjevič Rudolf in Štefanija podala se bodeta zopet proti jugoiztoku v sosednjo Rumunijo kralja Karola obiskat, da spolnita dano obljubo o času povratka iz Carigrada v Srbijo. Na pot odpravila se bodeta na 24. septembra, ter ju bo nekaj dvornikov spremljevalo. Iz Bukarešta podala se bota na domeno ogerske krone Görgey, ki jo ima sedaj cesarjevič v zakupu in se bodeta ondi vdeležila lova na medvede, ki bode trajal kake tri ali štiri dni. Domu gredé oglašila se bota pri cesarskih svojih stariših v Gödöllő, kjer bode takrat že vsa cesarska družina zbrana. V sredi oktobra potovala bota pa na Nemško, kjer sta povabljeni k velikemu dvornemu lovu na severne jelene ali lose v Friziji. Po lovu na Nemškem povrnili se bota v Laksenburg, od koder se bodeta na zimo z malo nadvojvodinjo Elizabeto preselila na cesarski dvor na Dunaj.

— Srbska kraljeva družina, kralj Milan namreč, kraljica Natalija in kraljevič prestolonaslednik Aleksander pripeljali so se danes 2. septembra o poludne na Dunaj, od kodar pojde kraljica s kraljevičem v Wiesbadenske kopeli. Kralj ju bo tjakaj spremil, potem se pa na Dunaj povrnili, od kodar pojdejo k velikim vojaškim vajam ob Moravi. Kralj Milan bo na osobno povabilo našega cesarja pri njem na cesarskem dvoru stanoval. Do Zemuna so se mu nasproti pripeljali: general konjice grof Ramberg, vojaški zapovednik na Hrvaškem, polkovnik vitez Nemecics-Bihačgrajski slovenskega pešpolka kralj Milan št. 97 in major grof Orsini-Rosenberg.

Telegrami.

Solnograd, 1. sept. Kmetiške občine volile so vse konservativne poslance.

Budapešt, 2. sept. Srbski kralj z družino prišel je semkaj sinoči ob 11. Po Budapeštu se je raznesel glas, da so v Budapeštu napad pripravljali nanj, ter je redarstvo iz tega vzroka vse pripravilo, da se vsak enak poskus prepreči. Vlak se je zamudil iz Zemuna do Budapešta za tri četrti ure, ker se je razgrela os pri nekem vozu. Na Dunaj se je kralj Milan še le danes zjutraj odpeljal, ker ker je sinoči došla vest v Budapešt, da se je na progi pri Kelenföldu iztiral nek osobni vlak.

Beligrad, 1. sept. Kraljeva družina odpeljala se je na Dunaj. Vladarstvo prevzel je za časa odsotnosti ministerski svet.

Neapelj, 2. sept. Včeraj je tukaj 20 ljudi za kolero pomrlo.

Madrid, 2. sept. V Alicanti, Noveldi, Elki prikazala se je kolera.

London, 1. sept. Admiral Courbet pravi, da je svojo nalogo za enkrat dokončal in da se francoske trgovske ladije zopet lahko brez ovire na reko Min podajo.

London, 1. sept. Northbrock in Wolseley odpotovala sta včeraj na Dunaj, od koder se podasta preko Trsta v Aleksandrijo. V soboto mislita biti že ondi.

London, 1. sept. Kitajci so poklali nekaj katoliških misijonarjev v Fu-Čevu.

London, 2. sept. „Times“ piše, da so danes po Pekingu nabili plakate, ki razglašajo Francozom napovedano vojsko. Vsako nadlegovanje ljudi druge narodnosti je prepovedano.

Kahira, 1. sept. Chartum je vsled Gordonovih poročil še za štiri tedne na trdnem.

Tientsin, 2. sept. Tukaj se govori, da je Lihungšang zgubil dostojanstvo velikega tajnika in namestnega kralja.

Tuji.

31. avgusta.

Pri **Malič**: Dr. Russi, z družino, iz Aleksandrije. — Dr. Karl Semisch, profesor, s soprogo, iz Berlina. — J. Lutowsky, trgovec, z Dunaja. — Edvard Eisler, trg. pot., iz Budapešte. — Karl Grosschedel, posestnik pivarne, iz Hartberga. — Friderik Kunzl, zasebnik iz Schüttenhofena. — Antonija pl. Kossovich, zasebnica, iz Reke. — A. Fridrich, trgovec, iz Siska. — Dr. Friderik Gotscher, odvetnik, s soprogo iz Radgone.

Pri **Stonu**: M. Eder, zasebnik, iz Fürtha. — Radoslav dr. Kočković, odvetnik, s soprogo, iz Trsta. — Edvard Vicentini, šolski vodja, s hčerjo, iz Trsta. — Ljudevit Kohn, trgovec, iz Siska.

Pri **Tavčarji**: Viljem Cairmond, z Dunaja. — Emil Prister, trgovec, iz Trsta. — A. Schemerl, zasebnik, iz Trsta.

Pri **Virantu**: Ana Mascon, zasebnica, s sinom, z Dunaja. — M. Terbuhovič, c. k. polkovnik, iz Zagreba.

Umrli so:

30. avgusta. Reza Piskar, delavka, 21 let, sv. Petra cesta št. 60, jetika. — Matija Wesner, hišni posestnik, 62 let, Kolodvorske ulice št. 22, jetika.

31. avgusta. Jera Šuster, prodajalka zelja, 60 let, Dolge ulice št. 1, kap. — Franca Verčič, mlinskega delavca hči, 17 mes., sv. Petra cesta št. 70, Croup. — Antonija Mičič, gostija, 72 let, Emonska cesta št. 4, vodenica.

Št. 14792.

Razglas.

Pri srečkanji 70 lozov mestnega Ljubljanskega posojila, ki se je po načrtu vršilo v 2. dan septembra 1884. leta so bile vzdignjene

št. 29275 z dobikom 15000 gld.	
št. 17755	2000
št. 31602	600
št. 33628	600
in št. 41293	600
Št. 1129, 2012, 2238, 3407, 5046, 6072, 6434, 9727, 10310, 10339, 10927, 11672, 13068, 13122, 13325, 14583, 15321, 16098, 16466, 17007, 18668, 20177, 21180, 24071, 24864, 24942, 26283, 27403, 29509, 29534, 30705, 31718, 31774, 32930, 33196, 33674, 34228, 36157, 36349, 36875, 37710, 37898, 41019, 41248, 41770, 43675, 46105, 47618, 52903, 53249, 55569, 56440, 59269, 61948, 62771, 64345, 64363, 65220, 66633, 67313, 68894, 69606, 69743, 71399, 74688 vsaka z dobikom 30 gld.	

Od dosle izžrebanih lozov št. 27083, z dobikom 2000 gld., št. 45330 z dobikom 1500 gld., št. 26163 z dobikom 600 gld., št. 26045, 33724 in 63093 vsaka z dobikom 500 gld. in št. 999, 1487, 2015, 2643, 2987, 3374, 3429, 3783, 4683, 5099, 5697, 6915, 7840, 8005, 8240, 8284, 9462, 10683, 10868, 11208, 11785, 12517, 12875, 14106, 14290, 14957, 15243, 15266, 15286, 17301, 17461, 18077, 18510, 18594, 19661, 20033, 21743, 22540, 22916, 23013, 23719, 23996, 24420, 24609, 25187, 25247, 25560, 25608, 27345, 27992, 28619, 28793, 28845, 29017, 29621, 29685, 29732, 29733, 31147, 32542, 32742, 32833, 33237, 34175, 34771, 35373, 35640, 35817, 35878, 37345, 38209, 39996, 40100, 40615, 41741, 44515, 44539, 44632, 45027, 45165, 48577, 48885, 49207, 49498, 50142, 51235, 51415, 51429, 51487, 51770, 52092, 54114, 56474, 59692, 60137, 60140, 61486, 61712, 62933, 63296, 63425, 64048, 64135, 65442, 67173, 67302, 70024, 70406, 71008, 71272, 72752, 73345, 73495, 73819 in 74257 vsaka z dobikom 30 gld.

Mestni magistrat Ljubljanski

dné 2. septembra 1884.

Župan: Grasselli.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

2. septembra.

Papirna renta po 100 gld.	80 gl. 70 kr.
Sreberna	81 " 45 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	104 " — "
Papirna renta, davka prosta	95 " 85 "
Akeije avstr.-ogerske banke	852 " — "
Kreditne akeije	297 " 50 "
London	121 " 50 "
Srebro	— " — "
Ces. cekini	5 " 74 "
Francoški napoleond.	9 " 65 1/2 "
Nemške marke	59 " 50 "

Od 1. septembra.

Ogerska zlata renta 6%	122 gl. 10 kr.
" " 4%	91 " 55 "
" " papirna renta 5%	88 " 35 "
Akeije anglo-avstr. banke	200 gld. 104 " 75 "
Länderbanke	95 " 50 "
" avst.-oger. Lloyda v Trstu	542 " — "
" državne železnice	302 " 25 "
" Tramway-društva velj. 170 gl.	212 " 50 "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 124 " — "
4% " " 1860	500 " 134 " 50 "
Državne srečke iz l. 1864	100 " 169 " 50 "
" " " 1864	50 " 168 " 50 "
Kreditne srečke	100 " — " — "
Ljubljanske srečke	20 " 23 " 25 "
Rudolfove srečke	10 " 19 " — "
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108 " 30 "
" " Ferdinandove sev.	105 " 50 "
5% štajerske zemljišč. odvez. obligae.	105 " — "

Tržaško tržno poročilo.

Kava: Santos po 54 gl., Rio 48, St. Domingo 56, Portorico 86, biserna 96, Cejlon 74—120, Java 64, Mokka 97—106.

Sladkor po 19.50—28.50 gld.

Dišave: poper 85 gl., žbice 62—100.

Južno sadje: dateljni 30, fige iz Kalamate 9, iz Smirne 18, rozine 5, pomaranče 7.50, limone 6.50 za vsak zaboj, rožiči 7, mandeljni 80.

Olje: laško 70—88 gl., albansko 42—48, dalmatinsko 43, angleško 35.50, petrolej 9.75.

Kože: juhtovina 260, podplatje 125—160, teletina 357—616, jagnječi kozuhi sto komadov 60, zajčje sto komadov 24 gl.

Volna: bosanska 105 gl., albanska 118, ister-ska 110.

Bombaž: ameriški 75, indijski 48.

Ježice po 11—25 gl.

Mast: maslo 98—104, angleška 54, ogerska 62, špeh 56.

Zito: pšenica ruska 8.50—9.—, laška 9.25, koruza 6.2, rž 7.25, oves 7.50, fižol 11—12, grah 13—15, riž laški 18.75, indijski 11.50—goldinarjev za vsakih 100 kilogramov.

DUHOVNO

PASTIRSTVO.

Slovenskim bogoslovcem in mašnikom
spisal

Anton Zupančič,

profesor pastirstva.

Cena 1 gl. 20 kr. Po pošti 10 kr. več.

Dobiiva se v

Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Izišli prvi del obsega osebo in lastnosti duh. pastirja; potem homiletiko in katehetiko.

Tržaški škofijski list knjigo priporoča s sledečimi besedami: Opus multa eruditione et practica methodo compilatum... sacerdotibus optime commendamus.

LEOPOLD TRATNIK,

poprej

Matej Schreiner,
izdelovalec cerkvenega orodja
in posode,
v Ljubljani,
Sv. Petra cesta šte. 24.

Prečastiti duhovščini in p. n. gospodom cerkvenim predstojnikom priporoča svojo že staro, daleč okolo dobro poznano

delavnico cerkvenega orodja.

Zdaj izdeluje se vse prav lepo in močno, po novih obrisih in modelih; vse orodje bode izdelano v zlogih primerno cerkvam, n. pr. gotičnem, romanskem itd.; tudi imam v zalogi več reči izdelanih, kot monštrance, kelihe, lampe, križe za bendera in altarje, svečnike mnogovrstne velikosti, dobro posrebrene, tudi izdelujem rumene, kakoršne kdo želi; staro cerkveno orodje bode na novo pozlateno in posrebrano; strelovodi, ker morajo večkrat pozlateni biti, bodo v ognju pozlateni.

Naročena dela izvršujejo se v vsakršnem zlogu natančno po nakazanem obrisu točno in kar mogoče po nizki ceni.

Za dobro pozlatenje in srebrjenje je garantirano. (7)

Podpisani kupuje baker, mesing, cin, cink in staro železo, ima večjo zalogo štedilnih ognjišč za vzidanje, katero on sam oskrbi kar najceneje mogoče. Tudi se dobiva pri njem vedno oglje iz trdega lesa po nizki ceni.

Janez Dolhar, (2)

ključavničarski mojster v ulicah sv. Florijana št. 32 in v Hrenovih ulicah št. 4.